

02-03

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом КОМУНАЛЬНОГО
ЗАКЛАДУ «БОГОДУХІВСЬКА
СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
від 06.08.2024 № 78

Директор _____ Зоя КИСЬ

Освітня програма
Комунального закладу «Богодухівська спеціальна
школа» Харківської обласної ради
I ступеня (1-4 класи)

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«БОГОДУХІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА
ШКОЛА» ХАРКІВСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ РАДИ
Протокол від 06.08.2024 № 7

Богодухівський район

с.Мусійки

2024 р.

Комунальний заклад «Богодухівська спеціальна школа» Харківської обласної ради (далі – КЗ Богодухівська СШ) є закладом загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття початкової та базової середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, що зумовлені порушенням інтелектуального розвитку.

Освітня програма загальної середньої освіти I ступеня для 1- 4 класів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку КЗ Богодухівська СШ розроблена відповідно до Законів України «Про освіту» «Про повну загальну середню освіту», в рамках нормативно-правового забезпечення Нової української школи, Положення про спеціальну школу, Державного стандарту початкової освіти, наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», наказів Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 № 693 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами», від 19.09.2022 № 836 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України» та інших актів, що регулюють забезпечення освітнього процесу в спеціальних закладах загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку .

Освітня програма загальної середньої освіти I ступеня для 1-4 класів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку КЗ Богодухівська СШ окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти

обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти для дітей з особливими освітніми потребами.

Провідним підходом до навчання та виховання учнів закладу, з урахуванням концепції Нової української школи, є компетентнісний підхід, спрямований на оновлення змісту освіти, заснованого на формуванні необхідних життєвих компетентностей здобувачів освіти. Педагоги закладу систематично працюють над розвитком ключових, предметних та життєвих компетентностей здобувачів освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей;
- очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти;
- пропонований зміст навчальних програм та перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

СКЛАДОВА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Загальний обсяг навчального навантаження, відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей

Освітня програма загальної середньої освіти I ступеня для 1-4 класів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку КЗ Богодухівська СШ для 1, 3-4 класів розроблена відповідно типової освітньої програми 1-2 та 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти з порушеннями інтелектуального розвитку, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.09.2022 № 836 (додаток 1);

Освітня програма загальної середньої освіти I ступеня для 1-4 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів

КЗ Богодухівська СШ для 2 класу розроблена відповідно т типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 № 693 (додаток 2);

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 1-го класу КЗ Богодухівська СШ складає 700 годин/навчальний рік, 2-го класу – 700 годин/навчальний рік, 3-го класу – 700 годин/навчальний рік, 4-го класу – 735 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями (освітні галузі реалізуються через навчальні предмети):

- Мовно-літературна («Українська мова та літературне читання» - 1,2,4 класи для дітей з інтелектуальними порушеннями; «Формування навичок читання та письма» - 3 клас - для дітей із інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступеня);
- Математична («Математика» - 1,2,4 класи для дітей з інтелектуальними порушеннями; «Формування елементарних математичних уявлень» - 3 клас для дітей із інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступеня);
- Природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична («Я досліджую світ» - 1,2,4 класи для дітей з інтелектуальними

порушеннями; «Ознайомлення з навколишнім» - 3 клас для дітей із інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступеня);

- Технологічна, інформаційна («Трудове навчання» - 1,2,4 класи для дітей з інтелектуальними порушеннями; «Предметно-практична діяльність» - 3 клас для дітей із інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступеня);

- Мистецька («Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво» або «Мистецтво (інтегрований курс)» - 1,2,4 класи для дітей з інтелектуальними порушеннями; «Розвиток художньо-естетичних навичок» - 3 клас для дітей із інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступеня);

- Фізкультурна («Фізична культура» - 1,2,4 класи для дітей з інтелектуальними порушеннями; «Лікувальна фізична культура (ЛФК)» - 3 клас для дітей із інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступеня).

Інваріантна складова навчального плану для дітей з особливими освітніми потребами обов'язково включає години корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, а саме:

- розвиток мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами;

- розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;

- формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання у закладі освіти;

- створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів такої роботи.

Корекційно-розвиткові заняття

для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку

Мета: психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень дітей з порушеннями інтелектуального розвитку.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Формування особистісних якостей дитини, розвиток і корекція всіх психічних процесів, сприяння психологічної адаптації та соціальної реабілітації дітей.

2. Розвиток та подолання порушень усного та писемного мовлення.

3. Корекція та розвиток рухових порушень та недоліків фізичного розвитку, формування вмінь диференціювати рухи відповідно до ступеня мускульних навантажень, темпу рухів, підпорядкування рухів музиці.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток мовлення, соціально-побутове орієнтування, лікувальна фізична культура, ритміка.

Корекційно-розвиткові заняття

для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів

Мета: формування навичок життєдіяльності в соціальному середовищі. Досягнення цієї мети забезпечується розв'язанням наступних завдань:

1. Соціальна адаптація дітей.

2. Корекція порушень розвитку.

3. Загальний фізичний розвиток у відповідності з їх можливостями.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: психомоторний та сенсорний розвиток, логопедичні заняття, ритміка.

Корекційно-розвиткові заняття проводять спеціалісти закладу освіти: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчитель фізичної культури, вчитель музичної культури.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Повноцінність початкової освіти для дітей з особливими освітніми потребами забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових занять.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Предмети та курси за вибором визначені у межах гранично допустимого навчального навантаження з урахуванням інтересів і потреб здобувачів освіти, а також рівня навчально-методичного забезпечення закладу.

Нормативи наповнюваності класів, виховних груп та поділ класів на групи під час вивчення окремих предметів у закладі освіти встановлюються відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517 (зі змінами).

2. Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти

В освітній програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання (предметно-орієнтовані компетентності); вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу, охарактеризовано життєву компетентність учнів. У пояснювальній записці до кожного предмету чи інтегрованого курсу представлено корекційно-

розвиткові завдання та спрямованість навчального предмету, реалізація яких є обов'язковою умовою навчання.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- корекційно-розвивальної спрямованості навчання;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст освітньої програми має потенціал для формування в учнів з порушеннями інтелектуального розвитку таких ключових компетентностей:

- володіння державною мовою; що передбачає елементарні уміння а навички (в межах мовленнєвих можливостей) усно і письмово висловлювати свої думки, усвідомлення ролі мови для спілкування та культурного самовираження;
- можливість спілкуватися рідною мовою (в межах пізнавальних можливостей), що передбачає використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади;

- математична компетентність, що передбачає застосування (в межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

- компетентності у галузі природничих наук, що передбачають формування пізнавального досвіду, прагнення самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- соціально-трудової компетентності, що передбачає формування трудових умінь та навичок, що забезпечують подальшу здатність до успішного опанування основ професійно-трудової діяльності, набуття навичок практичної життєдіяльності;

- екологічна компетентність, що передбачає сформованість уявлень щодо екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання та збереження природних ресурсів;

- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування елементарними основами цифрової грамотності для розвитку і спілкування, можливість безпечного використання інформаційно-комунікаційних засобів у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

- навчання впродовж життя, що передбачає опанування життєво необхідними базовими уміньми і навичками, що сприятимуть подальшій соціальної адаптації та інтеграції в суспільство;

- громадянські та соціальні компетентності, що передбачає уміння діяти (в межах своїх можливостей) в життєвих ситуаціях, ідентифікувати себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості, формування навичок культури поведінки в соціумі;

- основи фінансової грамотності, що передбачає формування уявлень про грошові одиниці, необхідні для здійснення та організації побутової життєдіяльності, залучення до сфери соціально-побутової та елементарної економічної діяльності.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: спілкуватися, взаємодіяти та співпрацювати з дорослим та однолітками, сприймати інструкції та навчальні завдання, керувати емоціями, регулювати власну поведінку.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей з порушеннями інтелектуального розвитку, котрі розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Предметні компетентності для дітей з різним рівнем інтелектуальних порушень мають диференційований характер (для дітей з легким та помірним ступенем). Зміст навчання добирається індивідуально, у відповідності до пізнавальних можливостей.

3. Пропонований зміст навчальних програм та перелік корекційно-розвиткових програм

Освітній процес загальної середньої освіти I ступеня для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку КЗ Богодухівська СШ здійснюється відповідно:

для дітей з інтелектуальними порушеннями легкого ступеня за навчальними програмами, які рекомендовані наказом Міністерства освіти і науки України від 19.09.2022 № 836 (додаток 3);

для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та тяжкого ступеня (додаток 4).

4. **Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти**

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації в населеному пункті.

Організація освітнього процесу із використанням **технологій дистанційного навчання** передбачає:

- проведення навчальних та корекційно-розвиткових занять, консультацій, вебінарів, виховних годин, віртуальних екскурсій тощо;
- обрання конкретних електронних освітніх платформ, онлайн сервісів та інструментів, за допомогою яких організовується освітній процес під час дистанційного навчання (Google Classroom, Google Meet тощо), що затверджується педагогічною радою закладу;
- обирання педагогічними працівниками форм, методів і засобів дистанційного навчання, а також визначення доцільності проведення конкретного навчального заняття в синхронному або асинхронному режимі. Такі дії педагогічних працівників не потребують погодження/схвалення;
- використання електронних освітніх ресурсів, створених педагогічними працівниками, а у разі використання інших електронних освітніх ресурсів – забезпечувати їх перевірку щодо відповідності державним стандартам освіти,

типовим освітнім і модельним навчальним програмам, мові освіти, іншим вимогам законодавства у сфері загальної середньої освіти;

- використання електронних розкладів занять, електронних класних журналів/щоденників;
- здійснення моніторингу і контролю якості дистанційного навчання в закладі освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів із порушеннями інтелектуального розвитку здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного учня у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі учні навчаються способам самоконтролю, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення учнів у 1 - 4 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо коригування програми та методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів із конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Оцінювання навчальних досягнень учнів відбувається відповідно до:

- Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку (авт.. Чеботарьова О. В. та інші, 2020);
- Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами / методичні рекомендації / укладачі: Н. Софій, О. Стягунова, О. Федоренко. Київ, УІРО, 2024, 40 с.

Програмові компетенції для учнів з порушенням інтелектуального розвитку помірного ступеня відокремлено під спеціальним позначенням -*. Зміст навчання добирається індивідуально, відповідно до пізнавальних можливостей здобувача освіти.

5. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, дітьми не молодшими ніж 6 років, які потребують постійної додаткової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення їх права на освіту.

Відповідно до особливостей розвитку та стану здоров'я особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку, а тривалість здобуття ними початкової освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Директор

Зоя КИСЬ

Додаток 1
до Освітньої програми
КЗ Богодухівська СШ
I ступеня (1-4 класів)

**Навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів загальної
середньої освіти з українською мовою навчання для дітей з
інтелектуальними порушеннями**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1	2	3	4	Разом
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	7	7	7	7	28
Математична	Математика	4	4	4	4	16
Природнича Соціальна і здоров'язберезувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	3	4	4	4	15
Технологічна Інформатична	Трудове навчання	2	2	2	2	8
Мистецька	Мистецтво* (інтегрований курс)	2	2	2	2	8
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього:		21	22	22	22	87
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток мовлення	4	4	4	4	16
	Лікувальна фізкультура	1	1	1	1	4
	Ритміка	1	1	1	1	4
	Соціально-побутове орієнтування	2	2	2	2	8
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2	2	3	3	10
Гранично допустиме навчальне навантаження		20	21	22	22	85

*Години, передбачені для фізичної культури та корекційно-розвиткової роботи, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження на учнів.

*Мистецька освітня галузь може реалізуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: музичне мистецтво, образотворче мистецтво.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного
та важкого ступенів

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2	3	4	Разом
Мови і література	Формування навичок читання та письма	4	4	4	12
Математика	Формування елементарних математичних уявлень	2	2	2	6
Природознавство Суспільствознавство	Ознайомлення з навколишнім	2	2	2	6
	Соціально-побутове орієнтування	4	4	4	12
Здоров'я і фізична культура	Лікувальна фізична культура (ЛФК)	2	2	2	6
Технології	Предметно-практична діяльність	4	4	4	12
Мистецтво	Розвиток художньо-естетичних навичок	2	2	2	6
Разом		20	20	20	60
Корекційно-розвиткові заняття	Ритміка	1	1	1	3
	Логопедичні заняття	3	3	3	9
	Психомоторний та сенсорний розвиток	3	3	3	9
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		1	2	2	5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		21	22	22	65

Додаток 3
до Освітньої програми
КЗ Богодухівська СШ
I ступеня (1-4 класи)

Перелік модельних/адаптованих навчальних програм, які використовуються в освітньому процесі Комунального закладу «Богодухівська спеціальна школа» Харківської обласної ради осіб із порушеннями інтелектуального розвитку легкого ступеня 1-4 класів

№ п/п	Назва програми
1.	Типова освітня програма для 1-2 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (розроблена під керівництвом Чеботарьової О. В.)
2.	Типова освітня програма для 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (розроблена під керівництвом Чеботарьової О. В.)
3.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (авт.. Хайдарова О.С., Блеч Г.О.).
4.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Бобренко І.В.)
5.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «У світі ритмів» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Левченко Л.Й., Гладченко І.В.)
6.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (авт. Ярмола Н.А.)

Додаток 4
до Освітньої програми
КЗ Богодухівська СШ
I ступеня (1-4 класи)

Перелік модельних/адаптованих навчальних програм, які використовуються в освітньому процесі Комунального закладу «Богодухівська спеціальна школа» Харківської обласної ради для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку помірною та важкою ступенів для 1-4 класів

№ п/п	Назва програми
1.	Модельна навчальна програма «Формування елементарних математичних уявлень» для дітей із порушенням інтелектуального розвитку помірною та важкою ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти (авт. Гладченко І. В., Дмитрієва Л. В., Піддубцева С. Д., Тороп К.С.).
2.	Модельна навчальна програма «Предметно-практичне навчання» для дітей із порушенням інтелектуального розвитку помірною та важкою ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти (авт. Чеботарьова О. В., Обозна Є. О., Надєєва Н. Г., Тороп К.С.).
3.	Модельна навчальна програма «Формування навичок читання та письма» для дітей із порушенням інтелектуального розвитку помірною та важкою ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти (авт. Блеч Г. О.).
4.	Модельна навчальна програма «Формування навичок читання та письма» для дітей із порушенням інтелектуального розвитку помірною та важкою ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти (авт. Пілатова І. В., Стасюк О. В., Музичук А. В.).
5.	Модельна навчальна програма «Розвиток художньо-естетичних навичок» для дітей із порушенням інтелектуального розвитку помірною та важкою ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти (авт. Музичук А. В., Пілатова І. В., Стасюк О. В., Сухіна І. В.)
6.	Модельна навчальна програма «Соціально-побутове орієнтування» для дітей із порушенням інтелектуального розвитку помірною та важкою ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти (авт. Чеботарьова О. В., Анохіна О. А., Ляшенко В. В., Тороп К. С.).
7.	Модельна навчальна програма «Адаптивна фізична культура» для дітей із порушенням інтелектуального розвитку помірною та важкою ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти (авт. Бобренко І.В.).
8.	Модельна навчальна програма «Я досліджую світ» для дітей із порушенням інтелектуального розвитку помірною та важкою ступенів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти (авт. Трикоз С. В., Тороп К. С., Обозна Є. О., Надєєва Н. Г.)

9.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення дітей з помірною розумовою відсталістю в процесі ознайомлення з природою» для 2-4 класів (авт.. Хайдарова О.С., Блеч Г.О.).
10.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток психомоторики та сенсорних процесів» (психосоціальний розвиток) для 2-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з розумовою відсталістю (авт. Чеботарьова О.В., Брусенська І.М.)